

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
7822-13

meddelad i Stockholm den 6 februari 2015

KLAGANDE

Ungdomsförbundet Sveriges Flotta
Holmamiralens torg 16
111 49 Stockholm

MOTPART

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 30 oktober 2013 i mål nr 2582-13, se bilaga (här borttagen)

SAKEN

Säkerhet enligt resegarantilagen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Kammarkollegiet beslutade den 12 juni 2012 att den ideella föreningen Ungdomsförbundet Sveriges Flotta skulle ställa säkerhet enligt resegarantilagen (1972:204). Som skäl för beslutet anfördes bl.a. att de seglarkurser som

Dok.Id 154852

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

ungdomsförbundet marknadsför i kombination med boende omfattas av lagen (1992:1672) om paketresor, paketreselagen, eftersom en seglarkurs är en turisttjänst.

Ungdomsförbundet överklagade utan framgång beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm och Kammarrätten i Stockholm.

YRKANDE M.M.

Ungdomsförbundet Sveriges Flotta yrkar att underinstansernas avgöranden ska upphävas och anför bl.a. följande. Utbildningen på seglarlägren är väl genomtänkt och sker i flera steg, allt från rena nybörjarkurser till instruktörskurser som sedan kan leda till anställning som instruktör hos ungdomsförbundet eller andra arrangörer av seglarläger. På sikt kan utbildningen också ligga till grund för yrkesarbete till sjöss. Ungdomsförbundet vänder sig till alla som vill bli medlemmar och delta i dess seglarläger. Cirka 75 procent av deltagarna är medlemmar sedan minst ett år tillbaka. Ungdomsförbundet bör därför jämföras med idrottsföreningar som själva ordnar läger för sina medlemmar och inte betraktas som arrangör i paketreselagens mening.

Kammarkollegiet bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. För att en turisttjänst ska föreligga i paketreselagens mening måste den utgöra en inte oväsentlig del av arrangemanget. Till turisttjänst bör räknas bl.a. kortare språkkurser eller hyra av t.ex. bil eller segelbåt. Dessa turisttjänster utgör paketresor när de kombineras med inkvartering eller transport. Även en seglarkurs som någon deltar i under sin lediga tid, och inte som ett led i en yrkesutbildning, är en turisttjänst. Ungdomsförbundet är Sveriges största arrangör av seglarläger. Det tar emot flera hundra elever varje sommar och vem som helst kan köpa resorna. Det finns således en kundrelation mellan föreningen och deltagarna. Föreningen är därför en arrangör i paketreselagens mening.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET*Frågan i målet*

Frågan i målet är om de seglarläger som Ungdomsförbundet Sveriges Flotta anordnar ska anses utgöra turisttjänster enligt paketreselagen och, om så är fallet, ungdomsförbundet ska anses vara arrangör enligt samma lag.

Rättslig reglering m.m.

Enligt 1 § första stycket resegarantilagen ska den som är arrangör eller återförsäljare av paketresor enligt paketreselagen, innan han marknadsför en paketresa eller transport som sker tillsammans med en paketresa, ställa säkerhet hos Kammarkollegiet.

Enligt 2 § första stycket paketreselagen avses med paketresa ett arrangemang som har utformats innan avtal träffas och som

1. består av transport och inkvartering eller någon av dessa tjänster i kombination med någon turisttjänst som utgör en inte oväsentlig del av arrangemanget och som inte är direkt knuten till transport eller inkvartering,
2. varar mer än 24 timmar eller inbegriper övernattning samt
3. säljs eller marknadsförs för ett gemensamt pris eller för skilda priser som är knutna till varandra.

Av 3 § paketreselagen framgår att med arrangör avses den som annat än tillfälligtvis organiserar paketresor och säljer eller marknadsför dem direkt eller genom en återförsäljare.

Genom paketreselagen och vissa ändringar i resegarantilagen genomfördes rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra

paketarrangemang (paketresedirektivet). Direktivet är ett s.k. minimiharmoniseringsdirektiv. För att skydda resenärer får medlemsstaterna enligt artikel 8 i direktivet anta eller upprätthålla strängare bestämmelser.

Enligt EU-domstolens dom i mål C-237/97, AFS Intercultural Programs Finland, är paketresedirektivet inte tillämpligt på resor som består av utbytesverksamhet för skolelever. EU-domstolen konstaterade bl.a. att en paketresearrangörs val av skola inte i sig kan anses som en turisttjänst i den mening som avses i direktivet. Denna tjänst, som erbjuds de elever som deltar i internationellt utbyte av skolelever, har nämligen som särskilt mål att utbilda deltagarna (p. 30).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Begreppet turisttjänst definieras varken i paketresedirektivet eller i paketreselagen. I förarbetena till lagen anges teater-, film- eller museibesök, en naturutflykt med färdledare, hyra av en cykel, tillträde till en skidliftanläggning eller inträde till en idrottstävling som exempel på turisttjänster (prop. 1992/93:95 s. 64).

Ungdomsförbundet gör gällande att seglarlägren innefattar utbildning och därför inte ska bedömas som turisttjänster.

Ett syfte med paketresedirektivet och de i målet tillämpliga lagrummen är att ge resenärerna ett visst grundskydd. En restriktiv bedömning är därför påkallad vid prövningen av om ett visst arrangemang ska undantas från lagens tillämpningsområde.

Av nämnda dom från EU-domstolen framgår att en tjänst som har som särskilt mål att utbilda deltagarna inte kan anses vara en turisttjänst. Avgörandet avsåg skolutbildning för gymnasister utomlands under minst en termin med boende hos en värdfamilj. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening kan det inte anses

Mål nr
7822-13

följa av denna dom att alla aktiviteter med inslag av undervisning kvalificerar sig som sådan utbildning som leder till att aktiviteterna faller utanför begreppet turisttjänst. Exempelvis bör en aktivitet med undervisningsinslag som någon deltar i under ferier eller annars på sin fritid för att allmänt sett förkovra sig inom ett visst område anses vara en turisttjänst. De i målet aktuella seglarlägren är av det slaget och eftersom även inkvartering ingår utgör arrangemangen paketresor enligt 2 § första stycket paketreselagen.

Vad gäller den återstående frågan om ungdomsförbundet är arrangör enligt paketreselagen, är detta fallet om ungdomsförbundet enligt 3 § annat än tillfälligtvis organiserar paketresor och säljer eller marknadsför dem. Av förarbetena framgår att avsikten är att begreppet arrangör ska överensstämma med paketresedirektivets definition av begreppet (prop. 1992/93:95 s. 25). Vidare framhålls att den i lagen intagna definitionen innefattar krav på att det ska finnas en kundrelation mellan arrangören och resenären och att de paketresor som t.ex. idrottsföreningar själva ordnar för sina medlemmar härigenom inte omfattas av definitionen (a. prop. s. 67).

Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening ska bestämmelsen i 3 § paketreselagen tolkas mot bakgrund av artikel 2.2 i paketresedirektivet. Enligt artikeln är det tillräckligt att en person inte enbart i enstaka fall anordnar resepaket och direkt eller genom en återförsäljare säljer eller bjuder ut dem till försäljning för att denne ska anses vara arrangör.

Sedan flera år tillbaka anordnar, marknadsför och säljer ungdomsförbundet paketresor i form av seglarläger till hundratals personer. Mot denna bakgrund gör Högsta förvaltningsdomstolen bedömningen att ungdomsförbundet är arrangör enligt paketreselagen. Det förhållandet att medlemskap krävs för att få delta i seglarlägren påverkar inte denna bedömning.

Mål nr
7822-13

Mot bakgrund av det anförda ska överklagandet avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson,
Erik Nymansson, Thomas Bull och Per Classon.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Anne-Therése Byström.